

PREZES

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

dr Jarosław Szarek

BIK-071-11(3)/19

Warszawa, dn. 29.08.2019 r.

03980200224095
RPW/25270/2019 N
2019-09-04

KANCELARIA SENATU	
Kancelaria Ogólna	
04.09.2019	
nr RPW	25270/2019 N
(podpis)	

Pan

Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu

oświadczenie złożone 2 sierpnia 2019 roku przez Panów Senatorów Antoniego Szymańskiego, Jana Żaryna oraz Jana Marię Jackowskiego w sprawie zbrodni pomorskiej 1939 roku należy ze wszech miar pochwalić. Ludobójcza polityka Niemiec wobec mieszkańców Polski rzeczywiście rozpoczęła się na ogromną skalę już jesienią 1939 roku. Całe polskie Pomorze spłynęło już w pierwszych miesiącach niemieckiej okupacji krwią tysięcy niewinnych, w tym także wielu ogromnie zasłużonych osób. Polscy obywatele z różnych grup zawodowych i społecznych padli ofiarą ogromnej zbrodniczej zemsty, wykonanej bezpośrednio przez sąsiadów, współobywateli narodowości niemieckiej, wspieranych przez okupacyjne władze III Rzeszy. Na terenie ponad czterystu miejscowości wchodzących w skład ówczesnego województwa pomorskiego (dzisiejszych województw kujawsko-pomorskiego oraz pomorskiego) niemieccy zbrodniarze zorganizowali mordy na swoich polskich sąsiadach, których potajemnie pogrzebali w nieoznaczonych nawet najskromniejszymi tabliczkami czy krzyżami, dołach śmierci. Do dziś nie znamy wszystkich ofiar, do dziś trwają na całym Wielkim Pomorzu prace nad godnym upamiętnieniem tych, którzy jesienią 1939 roku oddali życie za to, że byli Polakami.

Ta wielka zbrodnia nigdy nie powinna być zapomniana, a przede wszystkim musi być nadal prowadzona akcja edukacyjna i dalsze badania naukowe poświęcone tej problematyce.

1/2

#Moja NIEPODLEGŁA.

Instytut Pamięci Narodowej od swojego powstania podejmował różnorodne działania związane ze Zbrodnią Pomorską 1939 roku. Od postępowań prokuratorskich w ramach pracy Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, po szereg działań naukowych, edukacyjnych, a od kilku lat, gdy rozszerzono ustawowy zakres zadań i uprawnień IPN, także upamiętnień. W 2018 roku przy wsparciu IPN powstał największy do tej pory w Polsce pomnik pamięci ofiar Zbrodni Pomorskiej 1939 roku, zlokalizowany nie bezpośrednio na miejscu mordu, nie w ustronnych, położonych najczęściej na uboczu dołach śmierci ale w środku dużego miasta (Toruń, ul. Uniwersytecka, 6 X 2018 r.). Już za miesiąc nowy pomnik stanie nad mogiłami tysięcy niewinnych ofiar w Lesie Szpęgawskim pod Starogardem. Najważniejsze jednak w dorobku IPN są liczne publikacje naukowe oraz praca edukacyjna, adresowana szczególnie do najmłodszego pokolenia, dla którego II wojna to już historia bardzo, bardzo odległa i tym samym, co raz bardziej zapominana.

Uwzględniając powyższe w pełni popieram wszystkie działania upowszechniające wiedzę o niemieckich zbrodniach popełnionych na terenie okupowanej Polski w pierwszych miesiącach okupacji, w tym oczywiście także zaangażowanie Senatu RP zmierzające do oddania hołdu, upamiętnienia ofiar Zbrodni Pomorskiej 1939 roku. 80 rocznica wybuchu najstraszniejszej z wojen, w wyniku której Polska obok Chin poniosła największe straty w światowej skali spośród wszystkich państw napadniętych, nakłada na współczesną Polskę szczególne zobowiązanie do upamiętnienia ofiar.

Z szacunkiem
Jan Świątek